

Velja po pošti:

za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V spravi prejeman mesečno K 1-50

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popast.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Odkritosrčna beseda.

Pod naslovom »Več resnosti v resnem času« je priobčil nemški manjšinski list »Mitteilungen des Bundes der Deutschen Nordmährens« krasno sliko o kulturni in materijalni revščini Nemcev, ki zasluži, da jo podamo v glavnih potezah našim čitateljem. Imenovani list izvaja sledeče: »Ali je res samo naša domišljija, da se manjša število Nemcev na deželi in se najde komaj dovolj rok, da se obdelajo naša polja? Ali je tudi to domišljija, da umira v velikih mestih na stotisoče mladih ljudi radi nezmerne življenja in popivanja? Ali ni res, da napreduje ob mejah, posebno na vzhodu in jugu, tujec, Nemec pa se umika? Ali se motimo, če imamo čut, da pada nrvnost stopinjo za stopinjo? Ali ni res, da raste občno zadolženje, da so obresti narastle do meje, da je radi tega življenje neverjetno drago? Ali ne sega vedno dalje nepošteno časopisje, ki meša ljudstvu razum in ga moralno zastruplja? Ali ne opažamo pri večini naše mladine duha, ki nas mora napolnjevati s strahom? Ali ne peša večina telesno in duševno? Ali se ne manjša število porodov in za vojake sposobnih, na drugi strani pa množi število hudodelcev, samoumorov, zavedov za telesno, duševno in moralno bolne? Ali govorimo za šalo o dekadenci in degeneraciji? Toda ljudstvo se zabava pri sportu in igri in ne sluti ničesar o tem, hoče podjarmiti zrak, medtem ko mu zmanjkuje tal pod nogami.

Samo bedaki in nepoboljšljivi optimisti, pravi člankar dalje, »morejo tajiti, da boleha nemški narod v resnici na duši in telesu. Zato pa ga je treba ozdraviti. In to nalogo imajo vršiti nemška obrambna društva, katerih naloga ni samo braniti nemška posestva, temveč tudi obraniti nemški narod pred duševnim in kulturnim polomom. Politične stranke se dosedaj niso udeleževale tega dela, še niso bile vodniki in odgojevalci naroda v resnem pomenu besede.

Tudi socialni demokratje, ki hočejo izpremeniti in podreti celi društveni red, so storili dosedaj presneto malo z ozirom na vzgojo. Mogoče smatrajo za vzgojo vzbujanje najnižjih instinktov široke mase.

Nato sledi stara fraza, ki bi naj vsaj deloma zakrila bridko resnico, češ

jedro nemškega naroda je še vedno zdravo, le skorja je nagnjena in zato treba delati, da se jedro ne zboli. Toda kako je to jedro, vidimo iz nadaljnjih izjavanj. Pisatelj toži, da ni najti posebnosti v inteligentnih, celo akademičnih krogih prave resnosti za resno delo. Čitanje »Simplicisimusa« v kavarni, zahajanje v variete in kabarete, zasmejevanje vsega, kar je veljalo svoj čas kot spodobno, dobro in blago, gigriška obleka — to so znaki nemškega človeka in pol v velikem mestu.

Oglejmo si nadalje resno narodno slavlje, »Sonnwendfeier«, »Julfeier« itd. Najprej nastopi govornik, ki ga posluša občinstvo kolikortoliko mirno radi bontona — toda ne vedno, takoj nato pa se oglasi tista krasna pesem »Hupf mein Mädel« ali kak drug tak šmarn iz operetske lajne in navdušeno občinstvo pomaga prepevati kakor en mož. In če nastopi pri takem slavlju celo kaka subretka ter zapoje svojo frivolno pesem, ne pozna navdušenje teh čudnih Germanov nobenih mej več.

To je torej takozvani »Herrenvolk«. Pač res, ni vse zlato, kar se sveti!

Treba pa je pri tem poudarjati, da so se napake »Herrenvolka« tudi že med nas precej zajedle in zato opomini nemškega glasila v nemajhnih meri tudi nam veljajo. Letošnje ljudsko štetje kaže, da i pri nas zdravi kmečki živelj pojema, da mnogokod ni več prave ljubezni do domače zemlje, da slovenski človek marsikod slovensko zemljo črti, da se posledice delovanja naših obrambnih društev v preteklosti, ko so se prirejela sama »narodna« popivanja in se je gojilo samo narodno krakerstvo, še precej poznajo. V moralnem oziru tudi pri nas ni več tako kakor je bilo. Težnja po velikem mestu, po udobnostih, po nasladih, profitu truje tudi že naš narod. Če Nemci to pri sebi čutijo, čutimo mi še bolj, kako nas to slabi in gotovo je nam to v še večji meri kvarno kakor Nemcem.

Zato pa nas mora vse to k temu nagibati, da gojimo z vedno večjo intenzivnostjo krščansko društveno življenje, da okrepljamo našega kmeta gospodarsko, učimo njegovo mladino, da se oklene trdno domače grude, navajamo ljudstvo k treznosti in varčnosti ter vse narodnoobrambno delo naslonimo na to podlago. Potem se nam v resnici ne bo ničesar bati, sicer bi utegnili še preje izhirati kakor naš nemški sosed. Bodi nam to opomin, da razvijemo na celi črti po vseh točkah

naše domovine, v središču in na periferiji delo po kulturnem, gospodarskem in političnem programu Krščansko-socialne Zveze in Slovenske Ljudske Stranke!

Hrvaški sabor.

V večernem nadaljevanju seje dne 22. t. m. se je prvi oglašil za besedo ban Tomašić, da zagovarja svoje postopanje v Banjaninovi imunitetni zadevi. Priznal je, da je na zahtevo hrvaškega ministra Khuen Hedervarya temu res poslal uradno poročilo državnega nadpravnštva v svrhu informacije, a to storiti je bil dolžan. (Kakor znano, je ta akt, namenjen baje samo »hrvaške mu ministru«, prišel potem v roke tudi imunitetnemu odseku ogrskega državnega zbora, ki bi se po zakonu v to stvar ne bil smel vtikati.) Njegovo postopanje da je bilo korektno. Navodil za svoje postopanje v korist Hrvaške si ne pusti od nikogar predpisovati. V svojem govoru je zavračal tozadevne napade koalicije in namignil, češ da bi znal zopet postati prijatelj. Tudi je namigaval, da je koalicija sporazumljena z Budimpešto. — Odgovarjal je koaliranec Medaković, ki pravi, da se v banovnem govoru razodeva biviš žurnalist. Zavrača banove insinacije in pravi, da bi vlada ne bila smela v Pešto poslati nikakega dokumenta o Banjaninovi zadevi. Tomašić: »Upam, da bo v kratkem velik del koalicije v mojem taboru!«

Jerko Pavelić stavi nujen predlog za zvišanje učiteljskih plač in predlaga, da se lozadeven zakonski načrt takoj stavi na dnevni red. Ban Tomašić se izjavi za stvar samo, ki je nujna. Rešiti jo treba, a na način, da bo dobila najvišjo sankcijo. Zato naj ta zakon ne postane taktična zadeva kake stranke. Predvsem treba zagotoviti izredno pokritje za zvišanje in v to svrhu rešiti dotično točko proračuna. Stvar naj pride začetkom prihodnjega tedna na dnevni red. Poslanec Pavelić je zadovoljen in umakne svoj nujni predlog; po pojasnilih bana sprejme sabor predlog slednjega.

Poslanec Cezar Akačić nujno predlaga, da se iz Budimpešte nazaj zahteva arhiv, ki ga je leta 1885. grof Khuen prenesel tje. Podban Chavrak se v imenu vlade izjavi za, nakar sta nujnost in predlog sprejeta.

Slede razne interpelacije.

V seji 23. t. m. se nadaljuje adresna debata. Besedo ima Stepan Radić, ki

obširno in stvarno govori o pomenu adres sploh in o adresi Seljačke stranke. Izjavi se za federalizem v Avstriji in pobija nezmisljeni dualizem. Njegov govor razodeva temeljito poznanje državnopravnih in ustavnih vprašanj.

× × ×

Pri nadomestni volitvi 22. t. m. v Dugemselu je zmagal kandidat Hrvatske Seljačke Stranke Josip Predavec z 1229 glasovi. Kandidat Stranke Prava dr. Fattori je dobil 292 glasov, koaliranec Mance 246 in socialni demokrat Demetrović 91 glasov. Hrvaški kmet se ne da več vleči od gosposkih strank, ki mu vsega vraga obetajo, izpolnijo pa nič, tako da živi hrvaški kmet danes slabše kakor pes. Misel seljačka hvalabogu pa napreduje in se okreplja!

Služba po predpisih v Trstu usiljena.

Sinoči zvečer so imeli državni uradniki in uslužbenci zaupno posvetovanje, da sklepajo o usodi pasivnega odpora. Sklenili so sicer tajnost sklepov, a zaupniki so le pripovedovali, da se izda poziv, naj pričnijo danes ob 7. uri uradniki delati redno službo in da se je to malone soglasno sklenilo. Odbor so zelo napadali, češ da je proglasil službo po predpisih brez priprave. Iz poročil o položaju se pa lahko sklepa, da se pravzaprav že včeraj ni delalo strogo po predpisih.

Pasivni odpor včeraj ponehaval.

Včeraj se je položaj splošno izboljšal; colni uslužbenci so poslovali normalno. Na državnem kolodvoru se je služba vršila popolnoma redno; tiri so bili deloma prosti in železnica je tri tovarne vlake več iz Trsta odposlala, kakor druge dneve. Oddaja voznega blaga se je vršila v redu. Samo na pošti in pri brzojavu so se dogajale še zamude 20 minut. Da je šlo danes vse tako naglo od rok, so v veliki meri dosegli višji uradniki, ki so delo uslužbencev vedno kontrolirali in pazili, da niso delali po črki predpisov, ampak po pameti.

Kaj je napravilo pasivni resistenci konec.

Da je odpor uradništva tako žalostno končal, so krive razne vladne odredbe in odluki, ki so pozvali uradništvo k rednemu delu. Ravnatelji državne železnice, finančne direkcije, pošte in brzojavnega urada so take odluke včeraj izdali. Tudi železničarji pri državni železnici so včeraj sklenili,

LISTEK.

Obisk pri Jugoslovanih.

Spisal Ivan Dolenc.

(Dalje.)

Posameznih postaj ne bom našteval. Kdor se zanima za vožnjo iz Bos. Broda v Sarajevo in dalje v Dubrovnik v posameznostih, naj čita Lavtižarjevo delo. Turška sela leže večinoma ob vožnjo gora (n. pr. Doboj, Maglaj, Visoko i. dr.), tako, da stoji hiše še v hribu. Zakaj, ne vem povedati. Morebiti ljubi Turek tako zelo razgled po okolici, ali je pa imelo to večji pomen ob času vojne.

V Lašvi smo izstopili. Tu se odcepi proga v Travnik, kjer smo se hoteli v Bosni najprej ustaviti. Čakali smo dve uri na zvezo s Travnikom v turški kavarni ob reki Bosni pod kolodvorom. Priproste deske so služile za mizo in klopi na prostem v senci. Turek je prinesel vsakemu posodico črne kave z malo skledico, katero si lahko napolnil skoro trikrat s črno tekočino. In račun? Vsak je plačal deset vinarjev. Na mizi, recte na deskah, je ležal list »Obzore«, izpred kavarne se je čul gramo-

fon. Kmalu se je zbralo okrog nas še nekaj mladih Bošnjakov, ki niso govorili ničesar ne z nami in ne med seboj, ampak so samo gledali nas in poslušali gramofon. Meni je v ti idlični okolici ugajalo bolj kot pri kosilu v moderni restavraciji v Zenici, kjer niti čutil nisem, da sem v Bosni.

Postaja in selo Lašva ima svoje ime po reki Lašvi, ob kateri leži Travnik in njegovo predmestje Dolac. Iz Dolca je izšlo v zadnjem času toliko inteligence, ki se je šolala pri jezuitih v Travniku in stanuje sedaj po vsi Bosni, zlasti v Sarajevu, da je nastal rek: »Sarajevo Lavša poplavlja!«

Iz Lašve smo se vozili skoro dve uri v 30 km oddaljeni Travnik. Bilo je to prvo turško mesto — prebivalcev je polovica mohamedancev — ki sem si ga ogledal ob bližje. Morebiti je bilo to tudi vzrok, da je naredil Travnik name tako mogočen vtis. Mesto leži v ozki dolini pod Vlašić planino, katera me je močno spominjala na goro Stol na Gorenjskem. Travnik je bil pred okupacijo glavno mesto Bosne, prestolica bosenskih guvernerjev. Še danes ima mesto izrazit orientalski značaj, dasi prebiva v njem le dobrih 3000 Turkov. Nad mestom dominira na mali višini sedaj opuščena trdnjava. — Že par postaj sta nam prišla nasproti dva slo-

venska »isusovca« (jezuita) iz Travnika. Jezuiti imajo v Travniku, kakor znano, gimnazijo, katero obiskujejo notranji in zunanji učenci, celo Srbi, Židje in Turki.

Očetje jezuiti, katerih iskreno gostoljubnost smo uživali skoro dva dni, so nam oskrbeli tudi vse potrebno za izlet na Vlašić planino. Gora slovi po svetu po svoji flori; tudi razgled z gore je zlasti za tujca zanimiv in poučen. Na precej strmo, 1919 m visoko goro pelje poleg bližnje tudi daljša, zložna pot, katero rabijo prebivalci da spravljajo s planine seno na dom. Zato se zamore na planino prav zložno jahati. Nam trem gostom so oskrbeli oo. jezuitje konje z udobnim sedlom ter nas trije tudi na izletu spremljali. Po pravici moram povedati, da še v svojem življenju nisem bil na konju in da sem se malo pomišljal, ali naj zapustim varna tla pod seboj, zlasti ker mi kot malemu turistu hoja dela naravnost zabavo, in splezam na negotovo višino. Spremljevalci so me tolažili, češ, da je konj navajen nositi — drva . . . Zato sem kmalu sledil zgledu svojih sopotnikov in zajahal konja.

Po polurni ježi so me bolele vse kosti, tako da sem zopet razjahal in šel nekaj časa peš. Ko me je pa nato stro-

kovnjak poučil v racionalnem jahanju, mi je postala ježa največje veselje in jahal sem po Vlašiću »ko kralj po planini visoki«. Menda je malo planin v Evropi, ki bi imele tako raznovrstno in tako bujno floro. Kamor se ti ozre oko, povsodi vidiš prekrasne preproge. Vrh gore ni strm, ampak po njem se razprostirajo obširni travniki, kakor bi ne bili v visokem pogorju, ampak v dolini; in skoro na vsakih 100 korakov je flora drugačna! Nič se ne čudim, da porabijo nekateri jezuiti marsikak prosti dan za izlet na Vlašić. Bralec, ki prideš v Travnik, ne bo ti žal izleta na Vlašić! Videl boš, da imajo tudi v Bosni tako krasne planine kot pri nas. — Nam Kranjcem je izlet na Vlašić tako ugajal, da smo se dali na povratku fotografirati na konjih in — v bosenskih feshih, češ, ta slika nam bo klicala v spomin prelep dan, poln srčnega veselja, ki nam bo tudi ob raznih težavah razvedril misli in nas prislil k smehu.

O mohamedanskem fatalizmu sem čul v Travniku zanimiv zgled. Pred nekaj leti je nastal ondi v lesenem turškem delu grozen požar. Toda motiš se, če misliš, da so Turki kaj gasili. Mislili so si: »Ako je Alahova volja, nam pogore naše bajte, naj gasimo ali ne. Če pa Alah hoče, nam lahko v hipu pogasi požar kakor ga je zanetil.« Zato

da ne bodo odpora več podpirali; ta odpoved je popolnoma onemogočila ugoden izid pasivne resistance. Poleg tega je prišlo še strogo nadzorovanje od strani višjih uradnikov, grožnja vlade, da bo z uradništvom disciplinarno postopala in pa izjava parlamentarnega pododseka za državne uslužbenke, ki pozivlja vlado, da mora narediti prejkoprej konec temu odporu.

Uradniki upajo, da bo po končani pasivni resistenci tržaški namestnik Hohenlohe z uradnimi zaupniki v pogajanju stopil in 100.000 K za prvo silo uradništvu ponudil in s tem pokazal, da je vlada pripravljena uradnikom ustreči. Kakor se sliši, ne bo vlada zaradi pasivnega odpora nobene preganjala in tudi one uradnike, ki jih je prestavila, zopet na svoja mesta postavila.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Avstrijska delegacija je nadaljevala razpravo o proračunu zunanega ministrstva. Govoril je delegat pl. Glanc, ki je poudarjal, da se mora naša trgovina, ki je sedaj v slabem položaju, poživeti in dvigniti z dobrimi trgovinskimi pogodbami; ravno tako je potrebno, da se izvoz naših obrtnih izdelkov zviša. Upa, da bo zunanji minister tem zadevam vso pozornost posvetil.

Potem je govoril laški delegat za Istro, Bartoli. Kako prav so imeli naši poslanci, ki so v državnem zboru poudarjali, da se vlada zelo moti, če misli z laško fakulteto laško iredento s sveta spraviti, je dokazal govor tega laškega delegata. Rekel je, da se vlada zelo moti, če misli, da so sedaj Italijani v Avstriji zadovoljni. Avstrijska vlada mora na to gledati, da vse odstrani, kar bi dalo povod k sovražnostim med Italijo in Avstrijo. Zato naj nikar ne preganja Italijanov v Avstriji, če ne, bodo postali vsi Italijani iredentarji. Lamentiral je tudi čez krivice, ki se baje Italijanom gode, češ, da se jih preganja itd.

G. Bartoli gotovo sam tega ne verjame, kar je pripovedoval. Če se mora že o krivicah govoriti, bi bolje storil, da bi povedal, kako postopajo Lahi v Istri in v Trstu s Slovenci.

Nemški radikalni delegat Stran-sky se je pa pritoževal, zakaj ne gre nemški cesar in pa kdo iz našega dvora letos v Rim k letošnjemu jubilejskemu slavlju; to preziranje Italije ne bo imelo dobrih posledic. Posebno zameri to nemškemu cesarju.

Zadnji je govoril socialni demokrat Ellenbogen. Med drugim je omenil, da je napetosti, ki se tu in tam med Italijo in Avstrijo ponavlja, kriva gospodarska konkurenca. Industrija se je zadnja leta v Italiji zelo dvignila in išče trga na Balkanu; zato je umljivo, če nas po strani gleda. Potem se je pa spravljal na razmere ruskega pravosodja in bičal trpinčenje jetnikov v ruskih ječah. Proti Rusiji se morajo vsi poštene ljudje dvigniti in napraviti nek moralni kordon proti tem kužnim razmeram.

Nato se je seja včeraj prekinila in se danes ob deseti uri nadaljuje.

DALMACIJA.

Interministerielna komisija za gospodarsko povzdigo Dalmacije bo ime-

la svoje posvetovanje 4. marca. Na dnevni red pridejo nekatere zelo važne zadeve. Na vrsto pridejo dalmatinske železnice, pospeševanje tujkega prometa in razne gospodarske melioracije.

BOLEZEN ČRNOGORSKEGA KRALJA.

»Tribuna« poroča, da je zdravstveno stanje črnogorskega kralja Nikolaja zelo nevarno. Prestolonaslednik in princezinja Milica sta zato pozvana v Cetinje.

CESAR VILJEM PROTI RAZSODBI ČASTNEGA SODIŠČA.

Častniški sod je obsodil bivšega stotnika grofa Pfeila, da se izbače iz armade radi spora s svojo ločeno ženo zaradi otrok. Po mnenju častnega sodni več mogoč kot častnik, ker je grdo ravnal s svojo ženo, ker je zlorabljal službeno oblast in ker se je poizkušal usmrtiti. Cesar Viljem pa tega sklepa ni potrdil, marveč je izdal ukaz, da zaradi poizkušene samoumora ni bilo umestno postopati proti grofu, ker ima to dotičnik obravnavati s svojo vestjo in z Bogom in da gre predaleč, če se sodi, da je s tem kršil prisego na zastavo.

ODSTOP PAŠIČEVE VLADE.

»Beograjske Nov.« poročajo, da Pašić odstopi.

ALBANSKI NEMIRI.

Londonsko časopisje objavlja obširna poročila o novih nemirih v Albaniji. V Londonu se zbirajo albanski prostovoljci.

VSTAJA V ARABIJI.

Turške vojne ladje so zaplenile pri Hodejdi pet z orožjem naloženih jadrnic.

VSTAJA V MEHIKI

Še vedno ni končana in so se bili zopet boji med mehiškimi vojaki in vstaki. Baje se v kratkem izpremeni mehiška vlada.

Dnevne novice.

+ **Sankcioniran deželnozborski sklep.** Cesar je sankcioniral sledeči sklep kranjskega deželnega zbora z dne 29. januarja 1910: I. Deželnemu stolnemu mestu Ljubljani se dovoli najetje posojila 1.803.200 K, in sicer: 1. za kanalizacijo, t. j. napravo dveh zbiralnikov in drugih potrebnih kanalov — 500.000 K; 2. za napravo in popravilo mestov in za napravo nove ceste, ki bi vezala Karlovske ceste z novim mostom preko Ljubljane — 200.000 K; 3. za zgradbo državne obrtne šole — 1.000.000 K; 4. za prispevek k železniškemu podvozu na Martinovi cesti — 103.200 K. II. To posojilo se sme obrestovati najvišje z 4inpol odstotki ter se mora amortizovati v teku 50 let.

+ **Hranilnica kmečkih občin** prične jutri, 25. t. m. posloovati. Uradne ure so vsak dan od 8. do 12. Uradne prostore ima v hiši Zadrugne Zveze, Dunajska cesta št. 32. Opozorjamo sl. občinstvo na inserat v današnji številki.

+ **Železnica Kamnik - Kranj-Škofja Loka.** Tajnik pripravljalega odbora za prireditve javnega shoda za železniško zvezo Kamnik-Kranj-Škofja Loka, ki se je vršil v ponedeljek 20. t. m. v Kranju, nam piše dodatno k poro-

čilu o shodu, katero poročilo je objavil »Slovenec« v 43. številki, da so shod sklicali in priredili poleg Meščanske Zveze in Kranju, ki je dala inicijativo, tudi občinski zastop mesta Kranja in Kmečka Zveza za kranjski okraj. Gosp. deželni poslanec in občinski svetovalec Ciril Pirce ni samo pozdravil shoda v imenu mesta Kranja, ampak je imel obširnejši govor o potrebi železnice za mesto Kranj. Omenil je, kaj se je v prejšnjih letih zamudilo in zagrešilo glede gorenjske železnice ter z veseljem pozdravljal veliko zanimanje za zgradbo nameravane železniške proge, kar priča ravno današnja velika kranjska udeležba na shodu. — V imenu Tuhinjev je govoril na shodu tudi poštar g. Engelmann. — Uspehi tega shoda se že kažejo. Povsodi govori ljudstvo z navdušenjem o novi železnici ter pričakuje ugodne rešitve tega za mesto Kranj in njegov okraj tako važnega gospodarskega vprašanja.

+ **Konkurz »Glavne posojilnice« v Ljubljani.** Kakor smo že poročali, se je vršil volivni narok za upravnika mase dne 21. t. m., pri katerem so se stali trije predlogi, kdo bodi upravnik mase oziroma njegov namestnik. Predlog, da bodi upravnik mase sodni nadsvetnik Višnikar, njegova namestnik pa ravnatelj »Zadrugne zveze« Rašica, je dobil največ glasov. Konkurni komisar sodni svetnik dr. Toplak pa je izjavil, kakor poročajo sedaj »Deutsche Stimmen«, priloga »Grazer Tagblatt«, da obstajajo proti temu predlogu važni pomisleki, radi česar bode celo zadevo predložil konkurznemu sodišču v odločitev. Odvetnik dr. Eger je namreč glasom omenjenega vira najbolj vehementno nastopil proti temu predlogu, češ, da ni likvidacijski odbor pravočasno napovedal konkurza ter je radi tega kaznjiv; zato pa tudi tisti, ki je dosedaj kot načelnik likvidacijskega odbora menda v prvi vrsti varoval zadrugnike, ne more biti sedaj zastopnik upnikov. Verujemo sicer trditvi likvidacijskega odbora, da je postopal v smislu zakona ter da ni mogel preje napovedati konkurza, dokler ni izvršil bilance, vendar menimo tudi mi, da je gnalo likvidacijski odbor k napovedi konkurza le »Poslano« in korak Bradaške, ki je takoj po sestavi bilance konsekventno predlagal otvoritev konkurza. Bije se torej boj med liberalnim nadsvetnikom Višnikarjem in liberalnim odvetnikom dr. Oblakom za zaslužek, ki se nudi upravniku konkurzne mase, ki bi bil pri prvem nekoliko manjši, pri drugem pa nekoliko večji. Res je, da je v interesu zadrugnikov, da bi bila uprava čim cenejša, res je pa tudi, da je treba baš pri tem obsežnem konkurzu agilne moči, ako naj bo uprava tudi uspešna za zadrugnike. Te agilne moči pa menda niti likvidatorji ne pripoznavajo vpokojenemu nadsvetniku Višnikarju, radi česar so se oni, ki so njega predlagali kot predsednika likvidacijskega odbora, pozneje tudi kotali. Ne umevamo sicer, zakaj da se tako zelo ravno nadsvetnika Višnikarja sili v ospredje kot upravnika konkurzne mase. Ali ga mari žene v to zgolj njegovo človekoljubje do ubogih nedolžnih žrtv »Glavne posojilnice«, ki mu je dopustilo, da si je zaračunal svojo tridnevno pot na Dunaj menda s 300 K; ali mari ne more izhajati s svojo pokojnino in z dohodki privatnega premoženja? Odkrito povedano, nam se ne dopade kot upravnik konkurzne mase niti Višnikar, ki se je poslužil tudi nesrešne nasproti ostalim likvidatorjem, če je to njemu ugajalo, niti dr. Oblak, ki je šele komaj otvoril svojo odvetniško pisarno in o katerem ne vemo, da bi imel dovolj praktičnih izkušenj v takih zamotanih slučajih, kakor se bodo nudili ravno pri tem konkurzu, ki spada pač med največje kar jih je še videla naša domovina. Čudno se nam zdi, da se niso mogli upniki zjediniti na en predlog, v katerem bi bili predlagali osebo kot upravnika konkurzne mase, ki bi ne bila politično eksponirana in ki bi imela tudi praktičnih izkušenj kakor tudi obzirnosti dovolj, da bi bila izpeljala ta konkurz s čim manjšimi stroški in s čim boljšim uspehom. Prepričani smo, da bi bil tu v vsakem oziru zadovoljil in tudi združil vse glasove nase gotovo odvetnik dr. Vodusek, ki se je pa predlagal le kot namestnik dr. Oblaka. Ker bo o tem odločalo itak konkurzno sodišče, smo zadevo le registrirali kot kronisti.

+ **G. Šegula**, avtor »Jeruzalemskega romarja« in šefredakter senatn. predsednika hofrata Ploja, se v zadnji »Slogi« zopet repenči zoper »Slovenca« ter razklada svoje slogaške nazore. On pravi, da če se bo začelo delati po načelih hofratove politike, bo veliko več zmislja za pravo katoličanstvo in krščanske čednosti med Slovenci. Slednje

bi tudi mi želeli, ampak če se pride po potih gospoda hofrata do teh krščanskih čednosti, to je jako dvomljivo, gospod Šegula.

+ **»Union«** nadaljuje napade na dr. Šustersiča ter ponavljaje najpogostejša sumničanja in podikanja zoper voditelja Slovenske Ljudske Stranke iz »Slovenskega Naroda«. V koliko bo to postopanje izvestnih gospodov čeških žurnalistov pospeševalo težnje »Slovenske Unije«, bo pokazala prihodnost.

+ **»Glavna posojilnica« v konkurzu.** Graški listi poročajo, da je J. Znidaršič v Matenjivasi, ki je bil član »Glavne posojilnice« ze deležem 200 K, svoje posestvo prodal ter jo popihal čez mejo v Belgrad. G. nadsvetnik Višnikar pa pojasnjuje v včerajšnjem svojem poslanem v »Slovenskem Narodu«, da je bil le oče zgoraj imenovane ga član te posojilnice, da je torej slednji lahko prosto razpolagal s svojim imetjem. Rečeno smole, koliko se bo takih slučajev »Glavni posojilnice« še pripetilo.

— **Umrl** je c. g. Alojzij Bratina, upokojeni kurat v Sempolaju pri Nabrežini. Pokojnik je pred več leti ponesrečil, ko je nabijal smodnik pri neki cerkveni slavnosti, pa mu je odtrgalo roko. N. v m. p.

— **Mednarodna razstava za moderne oprave kontorjev.** Avstrijska razstavna komisija je naznanila trgovski in obrtni zbornici in Ljubljani, da se bo v Amsterdamu vršila v času od maja do junija letos mednarodna razstava za moderne oprave in oskrbovanje kontorjev. Prijave k udeležbi se po 1. marcu ne bodo več sprejemale. Nadaljnja pojasnila daje tajništvo nizozemskega razstavnega društva v Amsterdamu, Keizersgracht 257.

— **Rojak zabodel rojaka v Ameriki.** V Jolietu je Slovenec Ivan Strupič zabodel v prepiru rojaka Antona Štampohar v neki gostilni. Štampohar je v bolnišnici, Strupič pa pod ključem.

— **Umrl** je v Brockwayu, Minn., v Ameriki Slovenec Janez Pogačnik.

— **Velik pustni korzo** prirede v Zagrebu. Sodelovalo bo 12 godb.

— **Zagrebski hotelirji** so sklenili kartel, da bodo z ozirom na to, da gostje navadno oddajo v omnibuse le svoje prtljago, sami se pa peljejo s tramvajem, zahtevali precej visoko pristojbino za prevoz prtljage, gostom pa, ki se bodo tudi sami peljali z omnibusom, ne bodo za prtljago nič računali.

— **Dr. Neumann**, predsednik hrvaškega sabora, je bil te dni operiran. Njegovo stanje je resno; streže mu so-proga, zdravita ga dunajska zdravniška prof. dr. Hochenegg in dvorni svetnik dr. Neusser.

— **Porotne razprave v Rudolfovem** so za 1. sezono končane. Zadnja se je vršila dne 22. t. m., pri kateri je bil na obtožni klopi radi hudodelstva težke telesne poškodbe, prestopka tatvine in neopravičene nošnje orožja, Anton Furlan iz Vel. Bana pri St. Jerneju. Anton Furlan je bil obtožen, da je nekako v začetku decembra 1910 pri Fr. Miklavčiču vzel gotovine 40 K, kar se je tudi res zgodilo. Ko je Miklavčič Furlana gori navedene tatvine dolžil, sklenil je kake par dni pozneje Furlan staviti Miklavčiča radi te dolžitve na odgovor. Preden je pa to storil, vzel je baje nabito puško — kar se je posnelo pri razpravi — se skril pri svojem stanovanju za neko mejo ali griček ter puško sprožil proti Miklavčičevi hiši in tam — pred Miklavčičevo hišo — zadel s svinčenicami nahajajočega se Janeza Zupana; z eno celo v levo oko. Janez Zupan ki je šele 13 let star, je zgubil po mnenju zdravnikov za vedno vid. Furlan taji, da bi bil pri Miklavčiču vzel 40 kron. Dokazalo se pa je to po priči Francetu Miklavčiču, ki je Furlana dobil v svoji večji ravno takrat, ko mu je izginil znesek 40 kron. Nadalje se je Furlana sumilo, tudi s tem da je takoj po storjeni tatvini dajal nekaterim fantom za pijajočo. Furlan tudi ne pripoznava, da bi bil on sprožil strel iz nabite puške proti Miklavčičevi hiši ter s tem poškodoval Janeza Zupana. Zagovarja se le, da on takrat niti puške imel ni, ker jo je bil nekoliko popreje prodal. Porotniki so prišli do prepričanja, da je Furlan kriv tatvine pri Miklavčiču, niso pa bili prepričani glede težke telesne poškodbe, prizadejane Miklavčičevemu vnuku Janezu Zupanu. Potrdili so le vprašanje radi prestopka tatvine, ono hudodelstvo težke telesne poškodbe pa s 6 glasovi zaničali. Sodni dvor je nato Furlana radi hudodelstva težke telesne poškodbe oprostil ter istega le radi prestopka tatvine na 14 dni zapora obsodil. Furlan je komaj 20 let star in bolj na slabem glasu.

— **Pozor na sleparskega fotografa!** Pred par meseci se je potikal neki »fotograf« P—k iz Ljubljane po kamniški

so mirno kadili med požarom s prekrižanimi rokami svalčice.

2. Sarajevo.

Le prehitro smo se morali posloviti od prijaznega Travnika in gostoljubnih oo. jezuitov. Nekaj časa sta nas spremljala dva patra, ki sta nam kazala tudi kraje v dolini Lašve, kjer so bile nekdanje cvetoče rimske naselbine. Nato sem pa dobil v kupčju čisto drugačen vis-avis. Sedel mi je nasproti po turški s prekrižanimi nogami star mohamedanec srepega pogleda, z orlovsko zakrivljenim nosom, suh in koščen, a vendar še močan. Pozdravil sem ga, ko sem se vsedel nasproti njemu, na kar je on nevoljno komaj pomigal z glavo. Očividno ni bil vesel novega sopotnika. Njegov ideal so bile brezdvomne razmere pred l. 1878. Spomnil sem se pri ti priliki kraja v Travniku, kjer so Turki svoj čas obešali kristjane. No, jaz sem se za muslimanovo nevoljo malo brigal, zavdajoč se, da je ves njegov srd čisto onemogel in da se »Zlata doba« v Bosni ne povrne več. Vzel sem v roke zemljevid Bosne in študiral, kako daleč imamo še do Sarajeva in če je ob poti kaka večja znamenitost. Zemljevid je očividno Turčinu silno imponiral. Dolgi vrat se mu je iztegnil kakor štoriklji, katere gnezdiijo po strehah slavonskih hiš, in z izbuljenimi očmi je zrl od zgoraj doli v moj zemljevid. Kaj podobnega bržkone še ni videl dostikrat. Nato sem si napisal v notes nekaj opazk, kar je

Turčinu imponiralo še bolj. Brez dvoma je zaslučil v meni kako važno in veleučeno osebo. Lomil me je smeh ko sem videl, kako je moslim spremljal z radovednimi očmi vsako mojo kretanje in se trudil, razbrati moje čirečare. Nato sem spravljal svoje popirje in zrl na brda in griče ter reko Bosno, ob kateri smo se vozili; Turek je pa začel nekaj zdihovati, ne vem ali vsled vročine ali dolgega časa, ter je počasi zadremal. Tega sem bil prav vesel, ker sem se sedaj zamogel do siteda nagledati Turka iz neposredne bližine. Dasi mi je bilo znano, da katoliki izhajajo v Bosni s Turki jako lahko, je naredil name vendar moj vis-a-vis skrajno neugoden utis. Ne bi bival rad ž njim v isti sobi. Zdi se mi, da se še dandanes opaža lahko na prebmojih Turkih, da j'm je bilo pred dobrimi 30 leti »špas«, poslati gjavra na drugi svet. Objektivnosti na ljubo pa dostavim takoj, da sem v Mostaru spoznal moslima, kateri me je tako prijazno sprejel in pogostil, da sem mu poslal še iz Ljubljane razglednico in pozdrave, na katere pa mi je še do dandanes dolžan odgovora. Tudi nam je biskup v Sarajevu, dr. Ivan Šarić, rodod iz Travnika, pravil, da je njegov oče, trgovec v Travniku, izhajal tudi pred okupacijo s Turki jako dobro. Večkrat so zahajali begi k njemu v goste. Pač pa je bilo med mohamedanci vedno nekaj krvolokov, ki so morili kristjane in proti katerim kristjan ni mogel dobiti pravice.

okolici, posebno v Mekinjah ter se ponujal, da hoče po malih fotografskih slikah napravljati velike stenske slike. Nabral je v ta namen več fotografskih slik; več strank mu je dalo že tudi precej denarja naprej. Sedaj pa ni duha ni sluha po fotografu več! Dotični »fotograf« naj vrne brez odloga nazaj denar in še posebno slike, na katerih je nekaterikom mnogo ležeče, sicer ga naznanimo pravici!

— **Dol pri Ljubljani.** Hud udarec za naše gospodarstvo je gotovo živinska kuga, ki se je pojavila v zadnjem času v nekaterih vaseh našega okraja. Čisto prav in v redu se nam zdi vsaka oblastvena naredba, ki meri na to, da se bolezen omeji in zatre. Ali naj se nam ne zameri, da se z zadnjim ukazom višje oblasti, ki ga je ljudstvu »na znanje dala«, ne moremo prav zlagati. Vzeli so na piko tudi mačke in nedolžne kokoši. Gorje jim, če se javno prikažejo, preganjanje jim preti ali pa celo grenka smrt! No, kurja smrt, to naj bi še bilo, bo vsaj kaj pečenke. Ali kaj pa jajca, ko že sedaj v Ljubljani tožite, da so predraga? Ampak z mačkami, to je pa šmentana reč. Če te polove ali postrele, potem bi se seveda morali obrniti na višjo gosposko s ponižno prošnjo, naj pošlje strogega konjederca tudi nad miši in podgane, da ne bodo brez nadzorstva. Le vse kar je prav! Nazadnje so tudi muhe nevarne za prenašanje kuge. Kaj boste pa s temi? — Pred kratkim so se oglasili v Dolu uzmoviči; zaenkrat jim je dišala le kurja pečenka pri par hišah; gotovo bi bili radi vzeli seboj še kaj, pa ni bilo ravno pri rokah. Sploh hodi mimo nas dan na dan izredno veliko sumljivih elementov. Može postave in reda, le pogledjte malo naokrog, bo vsaj za strah! — Naša Posojilnica, ki obstoji šele četrto leto, je imela v preteklem letu prometa 157 tisoč kron. Dovolj za mali okoliš. — Izobraževalno društvo je lansko leto prišlo po raznih ovinkih vendarle do lastne strehe. V bližnji prihodnosti se bodo prostori še prikladneje uredili. Na pustno nedeljo vabi k veselici, bo zabava posebne vrste.

— **Z Grosupljega.** Kakor slišimo, naš zapusti c. kr. poštar gosp. Albert Češko in se preseli v Sežano. Bil je vesten pa tudi zelo postrežljiv uradnik. Ker je poštni okolš na Grosupljem zelo razsežen, je vedno veliko ljudi prihajalo na pošto. Da kmet pri tolikem pomanjkanju delavcev varčuje s časom, je umljivo. Gospod Češko je poznal kmetijske težave, zato pa ni gledal, da le uradne ure izpolni. Kdor je stal pred pošto, ga je hitro poprašal, če želi v urad in takoj sta opravila. Pisal je ljudem pisma, naslove in drugo. Po njegovem prizadevanju smo pred tremi leti dobili tudi brzozav. Gospodu poštarju želimo tudi v Sežani srečno bivanje, nam pa postrežljivega naslednika.

— **Č. g. Janko Barle v Zagrebu** je imenovan za nadškofijskega tajnika.

— **Slovensko ulico v Zagrebu** popolnoma regulirajo. Potok Jelenovac dobi obok, uvede se plin in vodovod.

— **3000 kron razdele revežem v Zagrebu** dne 25. t. m. Darovala sta jih mati in sin veleposestnik Prister.

— **Ligo za varstvo otrok** ustanove v kratkem zagrebška dobrodelna društva.

— **Društvo za podpiranje izručenih kaznjencev** imajo v Zagrebu in bo imelo dne 5. marca svoj letni občni zbor v knjižnici justičnega oddelka hrv. deželne vlade.

— **Belgrajski občinski zastop** namerava letošnje poletje obiskati Sofijo, Zagreb in Ljubljano. Ker se vrši letos velik vsesokolski zlet v Zagrebu, se dela na to, da bi se obisk belgrajskega mestnega zastopa vršil ob istem času.

— **Mednarodna razstava za socialno higijeno v Rimu.** Avstrijska razstavna komisija je naznanila trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se namerava ob letošnjem v Rimu se vršečem kongresu za borbo proti tuberkulozi, prirediti mednarodno razstavo za socialno higijeno, ki se odpre dne 1. septembra t. l. Prijave k udeležbi je najkasneje do 31. marca t. l. vložiti, razstavne predmete pa je do 30. junija t. l. vposlati. Razstavna pisarna se nahaja v Rimu, Via Borgognona 38. Prijavni formular in prospekt sta v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Avstrijski kataster vodnih moči.** Hidrografična centralna pisarna v c. kr. ministrstvu za javna dela je pred kratkim izdala drugi zvezek katastra vodnih moči. Prospekt je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled ter se interesentom na željo tudi dopošlje.

— **Nova zagrebška plinarne** je te dni pričela z obratom. Vsestih do osmih tednih bo toliko dovršena, da se bo

obrat v stari plinarni lahko ustavil. Zagrebčani so pri zgradbi plinarne računali z daljno bodočnostjo in jo uredili tako, da že sedaj lahko producira dnevno 20.000 kub. metrov plina, dasi znaša dosedanja najvišja dnevna poraba le 12.000 kub. metrov. Uredi in razširi pa se lahko na proizvodnjo 55.000 kub. metrov plina na dan. Temu primerna je tudi glavna dovodna cev.

— **Svakinja ubila.** V Brestiku v Malem Gradcu je kmetica Joka Lalić sumila, da ima njena svakinja Ivka, katere mož je v Ameriki, nedovoljeno razmerje z njenim možem. 8. t. m. jo je počakala in s sekuro ubila.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** V Jolietu je umrl Slovenec Franc Besek, star 20 let. Po poklicu je bil tiskar.

— **Svinja zgrizla otroku roke.** 22. t. m. je v Čepinu na Hrvaškem neka kmetica dala svojemu otroku v zibki kos kruha v roke, potem pa ga pustila samega ter se šla z žganjem krepčat v bližnjo krčmo. Med tem zaide v sobo k otroku domača svinja, ki mu najprvo požre iz roke kruh, nato pa se loti še otrokovih rok in mu jih do lakti zgrize. Na otrokov krik so prihiteli sosede, ki so odgnali svinjo. A dete bo pač vse dni svojo življenja nosilo žalostne znake materinega žganjeljuba.

— **Pasji davek zvišajo v Zagrebu.** Za lovske in čuvajske pse in pse na verigah bo 10 K davka, za vse druge pse pa po 30 K na leto. Pasji prijatelji so hudi.

— **Umrli je predvčerajšnjim g. Evgen Troier,** svetovalec v mestnem svetu tržaškem.

Društva.

Društva opozarjamo, naj svoje pošiljatve »Slovenec«, »Domoljub«, »Bogoljub«, »Naši Moči«, »Mladosti« in drugim listom kolkujejo v s a j s petimi kolki »Slovenske Straže«. Za priobčevanje v listih se lahko vsaj toliko žrtvuje.

— **»Jugoslovanska Strokovna Zveza«** opozarja vse bratske organizacije, naj nemudoma prijavijo imena tistih delavcev in delavk, ki se udeležijo delavskega tečaja v Ljubljani meseca marca. Ta tečaj je velevažen. Gre za to, da izobrazimo delavce in delavke, ki imajo do tega veselje, v organizaciji, v društvenem poslovanju in v temeljnih načelih krščanske socialne delavske organizacije.

— **Naslov »Jugoslovanske Strokovne Zveze«** je: »Jugoslovanska Strokovna Zveza« v Ljubljani. Prosimo se na to ozirati, ker drugače pride lahko pismo na nepravi naslov in se izgubi ali pa pravočasna rešitev zamisli.

— **S. D. Z.** prosi g. akademike in druge gospode naj vrnejo izposojene knjige v najkrajšem času, da se knjižnica uredi.

— **Blaž Počonikova čitalnica** v Vidu nad Ljubljano, uprizoni v nedeljo dne 26. t. m. ob pol 4. uri popoldne igro s petjem »Revček Andrejček« v telovadnici Orle. Vse priprave, ki se vrše za to igro obetajo, da bo ta prireditev ena najlepših letošnjih. Zato se vsi, ki žele videti lepo igro in se neprislusno zabavati, najljubneje vabijo na to prireditev. Da ne bo prevelikega navala pri blagajni, ki se odpre pol ure pred začetkom, se bodo vstopnice prodajale v nedeljo dopoldne od pol devete do desete in od enajste do dvanaajste ure v »Ljudski knjižnici«.

— **Šmartno pod Šmarno goro.** Telovadni odsek »Orle« priredi v nedeljo dne 26. t. m. po krščanskem nauku igro »Repositev« in dve deklamaciji.

— **Izobraževalno društvo »Savica«** v Boh. Srednji vasi priredi na pustno nedeljo dne 26. t. m. po nauku v dvorani »Občinskega doma« veselico s sledenim sporedom: 1.) Nagovor. 2.) Lovro Hafner: »Kitica narodnih pesmi« 3.) Fr. Ferjančič: »Tone, solnce, tone«. (Oboje za mešani zbor.) 4.) »Bogata teta«. Veseloigra v treh dejanjih. Vabimo k prav obilni udeležbi.

— **Sostro.** V nedeljo, dne 19. februarja je bil občni zbor izobraževalnega društva. Predsednik g. župnik Molj poroča o društvenem delovanju preteklega leta. Povdarja zlasti, kako zelo so se trudili vsi za nov društveni dom, ki je bil v dobrih treh mesecih pod streho, ter se jim zahvali. Nato nastopi govornik gosp. Kerhne, ki poljudno predava o kmečkem stanu, o njegovih bremenih ter potrebi organizacije.

— V nedeljo 26. februarja priredi telovadni odsek zabaven popoldne s sledenim sporedom: Petje, šalji prizer »Ženin Miha« in burka v dveh dejanjih »Pravica se je izkazala«.

— **Slov. kat. izobraževalno društvo v Dolgi vasi pri Kočevju** priredi v nedeljo, dne 26. februarja t. l. v društvenih prostorih pri g. Rusu svojo prvo igro »Pri gospe«, šaloigra v dveh dejanjih. Igrajo domača dekleta. Zače-

tek ob treh popoldan po predavanju. Vstopnina: Sedeži po 60 vin., stojšča po 30 vin.

— **Katol. slovensko izobraževalno društvo Vič - Glince** vabi na predpustni zabavni večer, ki ga priredi v soboto dne 25. februarja 1911 v Društvenem Domu, Glince 193. Spored: 1. A. Boieldien: Uvertura k operi »Jean de Paris«. Igra duštveni septet. 2. Sarafan, ruska narodna pesem. Poje društveni mešani zbor. 3. A. Foerster: Pesem koroških Slovencev. Poje društveni moški zbor. 4. Šalji govori. 5. »Strahovi«. Burka. 6. Šalji galop. Igra društvena godba. 7. Vprašanje. Tržiška narodna. Poje društveni moški zbor. 8. Lepi Jurij. Šalji moški zbor z bas-solo. 9. »Trije tički«. Burka v dveh dejanjih. Spisal Jaka Štoka. 10. Tyrolienne. Igra godba. 11. Kaj si je zmislil naš cesar... Narodna. Poje moški zbor. 12. »V ječi«. Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju. 13. Glasi harmonije. Igra godba. 14. Vokalič: Eno devo le bom ljubil. Poje moški zbor. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 70 v, III. vrste 50 v. Stojšča 30 v. — Vstopnice se dobivajo v soboto od pol 7. do pol 8. ure zvečer pri blagajni v Društvenem Domu. — Med posameznimi odmori bodo na razpolago mrzla jedila, pustni krofi in čaj. Začetek ob pol osmi uri zvečer.

— **Občni zbor Marijine bratovščine.** Preteklo je že 150 let odkar obstaja pogrebno društvo Marijine bratovščine, ki šteje danes 2264 članov. Kako uspešno da to društvo deluje, sledi že iz tega, da je leta 1910. izplačalo za pogrebne stroške 12.988 kron 22 vin., in katerega premoženje šteje danes 50.651 kron 56 vin. V obče znano je, da je to po številu članov eno največjih društev v našem mestu. — Prihodnjo nedeljo, 26. februarja, ob 10. uri dopoldne se bode vršil v mali dvorani »Mestnega doma« redni občni zbor moških članov, katerih je v društvu 592. Ker je še marsikaj potrebnega za ukreniti in se zaradi neopravičene odsotnosti nekaterih članov vsled nesklepnosti zborovanje s tem zavlači in nepotrebne stroške napravlja, želeli bi bilo polnoštevilne udeležbe.

— **Kat. izobraževalno društvo v Dol. Logu** ponovi v nedeljo dne 26. svečana 1911 že enkrat krasno uspelo burko trodejanjko »Moč uniform«. Začetek bode ob tretji uri popoldne. Ker so železniške zveze jako ugodne, zato rešimo vsem sosednjim bratskim društvom: V nedeljo v Dol. Logu, ne bo Vam žal.

— **Občni zbor kranjskogorske podružnice Slovenskega Planinskega Društva** se vrši v nedeljo, 5. sušca t. l. ob 3. popoldne v Kranjskigori v hotelu Slavc. Poleg poročila odbora so na dnevnem redu volitve odbora. Po občnem zboru prosta zabava s petjem.

Štajerske novice.

— **š Protest.** Podpisana duhovščina ptujske dekanije najodločneje protestira zoper resolucijo nemškega političnega društva za Ptuj in Rogatec od dne 11. t. m. sploh. Posebej protestira proti temu, da se dva njena tovariša, č. g. vikar Pšunder in č. g. kaplan Jager, kojih značaj je čist in ime neomadeževano, kruto napadeta in preganjata, ker sta pri ljudskem štetju naznanila slovenski občevalni jezik; s tem se kratki prva pravica zadnjega avstrijskega državljana, njegova politična prostost; — protestira drugič proti temu, da se v to nepoklicano politično društvo vti-ka v cerkvene in šolske zadeve in si pršvaja nekako nadzorstvo nad cerkvenim, uradnim in šolskim delovanjem katoliške duhovščine; — protestira tretjič proti temu, da bi moral mestni urad v Ptuj kot nekaj izvrševalni organ omenjenega političnega društva izsliti od preč. kn. šk. ordinariata prestavo neljubih mu katoliških duhovnikov. — Jožef Fleck l. r., prošt in dekan v Ptuj. — Jožef Sinko l. r., župnik pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah. — Jos. Skvarč l. r., kaplan. — P. Norb. Povoden, župnik v Ptuj. — P. Lucius Selinšek l. r., kaplan. — P. Pius Vakselj l. r., kaplan. — J. Toman l. r., župnik pri Sv. Urbanu. — Karol Malajner l. r., kaplan. — Jak. Očgerl l. r., župnik pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. — Leopold Skuherský l. r., župnik pri Sv. Marku. — Ivan Melšek l. r., kaplan. — Alojzij Suta l. r., župnik pri Sv. Marjeti. — Franc Planinc l. r., kaplan. — Alojzij Kokelj l. r., župnik v Vurbergu. — Jos. Poplatnik l. r., župnik v Polensaku.

— **š Trbovlje.** Naš »Orle« in »Dekliška zveza« sta priredila pretečeno nedeljo, 19. t. m. lepo slavnost v »Društvenem Domu«. Fantje so predstavljali igro: »Doktor Vseznal in Štipko Tiček«. Na sporedu je bilo še več zanimivih točk.

— **š Iz Savinske doline.** Zveza Orlov priredi vsled sklepa svojega zadnjega

občnega zbora letos veliko javno telovadbo v Petrovčah v Savinski dolini. Prireditve bo ena največjih Orlovih manifestacij. Namen ji bode, dvigniti idejo Orlove organizacije na štajerskem. Zato se bo vršilo obenem tudi veliko mladinsko zborovanje. Prireditve se po »Zvezinem« sklepu obvezno udeležijo vsi štajerski odseki, dalje vse Posavsko okrožje ter nekateri bližnji odseki kranjski. Vabljeni pa bodo vsi Zvezini odseki. — Marljiv pripravljalni odbor ima v rokah priprave. Ravnokar dobivajo interesirani odseki okrožnice in podrobna obvestila. — Pozivljamo naše Orle, da se marljivo pripravljajo na to za štajersko tako važno manifestacijo. Opozarjamo pa že sedaj tudi na naša društva, zlasti mladinske organizacije na to prireditve. Saj baš za naše mladeniče se prireja to manifestacija, ki naj jih vname za Orlovo idejo. Naj ne bo na štajerskem nobenega društva, ki bi ne poslalo takrat vsaj zastopnikov v Petrovče, v štajersko Brezje.

— **š Na shodu štajercijancev v Konjicah** 19. t. m. se je odlikoval po posebni netaktosti in zagrizeni brezobzirnosti vsiljeni nam pomožni učitelj na okoliški šoli, Gustav Svetlin. Jasno je, da s takim postopanjem svojemu stanu ne dela časti; pričakujemo, da ga njegovi predstojniki pouče boljšega vedenja. — In tak učitelj naj bo vzgojitelj naših otrok?! Nikdar! Ogorčeni apeliramo na nepristranost in lojalnost okrajnega in vrine stalnega učitelja, ki ga nikakor ne vrine za stalnega učitelja, ki ga ne maramo. Če se kje velja ljudska volja, naj gotovo velja tu. Mi Svetlinu želimo kmalu — srečno pot!

— **š Društvo katoliških mojstrov v Mariboru** je imelo v ponedeljek dne 20. februarja svoj redni letni občni zbor, ki sta se ga poleg lepega števila mojstrov udeležila tudi gg. dr. Fuš in dr. Somrek. Za predsednika je bil izvoljen zopet bivši kovaški mojster in hišni posestnik, vrli Slovenec g. Jurij Stern.

— **š Okrajni zastop gornjeradgonski** je imel v soboto dne 18. februarja zadnjo plenarno sejo. Dovolilo se je iz zaklada celega okraja prispevati za kolodvor v Gornji Radgoni 28.000 K. To ni popolnoma pravilno, ker za glavni kolodvor v Gornji Radgoni nima interesa cel okraj, ampak samo zgornji del, največ pa gornjeradgonski trg.

— **š Himen.** V Ljutomeru se je dne 20. februarja poročil akademični slikar g. Anton Čeh z gospico Tilko Cimermanovo, hčerko tržana v Ljutomeru. Nevestina stariša sta ob tej priliki obhajala srebrno poroko. Obema narodnima paroma srčne čestitke!

— **š V Celju** sta danes bila poročena gosp. Skender Grundner iz Poljčan z gospo Marijo vdovo Debnik roj. Pokorny, veleposestnico v Zrečah.

— **š V Ljutomeru** se je pri bralnem društvu okoliškem ustanovila dekliška zveza.

— **š Umrli** je v Brezicah posestnik g. Miha Balon.

— **š Umrla** je v Bučevcih pri Sv. Križu na Murskem polju gospa Katarina Zitek, bivša veleposestnica in mati župana g. Zitka v Bučevcih. Svetila ranjki večna luč!

— **š Bratomer.** V Stročji vasi pri Ljutomeru sta se stela brata Vincenc in Andraž Kapun. Nasrkala sta se poprej — ptujske gnjusobe — snopsa in potem pa sta se v štajercijanskem bratoljubju stela do smrti. Mlajši brat je obležal s težkimi poškodbami in je po par dnevih nato umrl. Uspeh snopsa!

— **š Napad na pismonošo.** Te dni je neznan lopov napadel na Laškem pismonošo Mastnaka. Nameraval ga je udariti s kolom, a Mastnak se je z revolverjem rešil napadalca, ki je zbežal.

— **š Dravski železniški most** v Ptuju stoji baje na zelo slabih stebrih. Uradniki okrajnega glavarstva so preiskavali stebre in spoznali, da je treba resno misliti na poprave sicer se utegne zgoditi še velika nesreča.

— **š Oporoka berač če.** V graški bolnišnici je dne 22. t. m. umrla 68letna Mimi Mandl, ki je 15 let stanovala v nekem podstrešnem stanovanju na Grabenstraže. Vsak dan je hodila na trg prosjačit okoličanske kmete za zelenjavo, pobirala na cestah črepinje, cunje, umazan papir itd. V svojem stanovanju ni nikdar kurila in mleko, ki ga je prinesla domov, je spila vedno neskuhan. Kadar jo je pozimi preveč zeblo, je prosila po hiši pri strankah, da se je smela kje pogreti. Slučajno pa se je zvedelo nekoč, da ima 50.000 K premoženja ter je morala s težkim srcem vrniti neke podpore. Pred par dnevi pa je poklicala k sebi nekega graškega bankirja, ki je došel k nji z notarjem dr. Nedvedom. Prosila ju je, naj njeno premoženje spravita in ga po svoji razsodnosti vporabita v dobro-

delne namene. Pregovorila sta jo, da je napravila oporoko le s težavo. Našli so v njenem stanovanju premoženje v raznih škatljah, vrednostnih papirjih in hranilnih knjižicah nad 230.000 kron. Kot glavnega dediča je določila nekega stričnika, tovarniškega knjigovodjo v Florisdorfu, veliko je določila tudi v dobrodelne namene in raznim graškim korporacijam. Del svojega premoženja je podedovala še od svojih staršev. Bila je svoje čase umetna šivilja ter zelo priljubljena v visokih krogih, kar ji je neslo tudi lepše dohodke.

Ljubljanske novice.

»LAHKO NOČ!«

Včeraj na debeli četrtek zvečer so imeli liberalci v Ljubljani shod pri Turku v Strelških ulicah, ki se ga je udeležilo kakih 50 ljudi, kljub temu da so liberalci vabili naše pristaše in socialne demokrate, naj pridejo kot »zakupniki narodnonapredne stranke« na shod. Shod je otvoril bivši občinski svetnik Pepe Kozak, ki je prosil zborovalce, naj poslušajo liberalne govornike »treznomisleči« zaradi reda in miru. Ker je došli dr. Tavčar prišel na shod od večerje lačen in se je še krepčal za mizo s krofi, je še enkrat vstal Kozak ter povedal, da gospod predsednik liberalnega društva, Ilija Predovič, zato ni prišel na shod, ker je »uradno zadržan«. Navzoči so se pomenljivo spogledali. Nato se je končno dvignil dr. Tavčar in začel zabavljati nad drž. in dež. poslancem prof. E. Jarcem, ki se je po dr. Tavčarjevih besedah izrazil na shodu »z njemu prirojeno čudovito ošabnostjo, da je pri liberalcih vse smešno«. Poslanec E. Jarcu je lahko vse smešno, ker mu ne sega do srca liberalna revščina. Dr. Tavčar je postal za trenutek še bolj rdeč in se zjezil nad poslancem Jarcem, ker je na vodmatškem shodu rekel, da pripisuje liberalne govore poznim uram. Liberalcem pa se ne more očitati, da so šli v pozni nočni uri inšpicirati bolnico židane volje, kot je to storil profesor Jarc. (Ki je storil le svojo dolžnost, da je nadzoroval bolnišnico!) Da Ljubljana ni napredovala, je tudi liberalna stranka kriva, priznal je dr. Tavčar. Najbolj pa je temu vzrok politika v deželnem zboru. (V katerem so imeli liberalci večino, pa niso nič naredili, ne za Ljubljano, ne za deželo!) Kar je Ljubljana storila, je storila z lastno močjo. (Videti pa je samo neumno gospodarstvo bivšega liberalnega občinskega zastopstva.) Zadnje deželnozbornsko zasedanje bo veljalo deželo 13.000.000 kron, ako se bo vse zgodilo, kar se je oni dan sklenilo. Liberalci ne nasprotujejo, da se kmete podpira in naprime melioracijsko posojilo (Glasovali pa so le v deželnem zboru vedno proti!), a podpira naj se tudi Ljubljano. (Kaj pa Gruberjev prekop in regulacija Ljubljane?) Dr. Tavčar je nato povedal, da bodo morali Ljubljanci že drugo leto plačati 600 tisoč kron deželnih doklad, ako ne bodo kričali. In Ljubljani se bo zgodilo tako, kakor če bi prišla kuga iz Mandžurije. (O, pri liberalcih že gospodari!) Vse bo v Ljubljani izumrlo. Klerikalna politika vodi do beraštva in popolnega poloma našega glavnega mesta. (Pojdite, g. dr. Tavčar, vprašat o resnici te irditve žrtve »Glavne posojilnice«!) Pristaši profesorja Jarca so grobokopi, in če jih bodo liberalci volili, bodo izkopali grob »narodno-napredni« stranki. (To je dobro in duhovito bilo povedano!) Klerikalci so dosegli jako beraški pogreb slovenskega vseučilišča, in Bienerth je odkrito povedal v državnem zboru, da so klerikalci opustili boj za slovensko vseučilišče brezpogojno. (Ali ste bili zraven g. doktor?) Dr. Tavčar je tudi trdil, da je malo uradnikov, ki bi volili svojo smrtno sovražnico S. L. S. ter rekel, da je rekel posl. Jarc na shodu v Vodmatu, da ima raje Nemca kot liberalca. (Jarc je rekel, da mu je ljubši objektivni Nemec kot pa krivičen liberalce.) Poslanec Jarc je postal sekironos ministra Hohenburgerja ter so ga na Dunaju zapisali v zlato knjigo nemškutarstva. (Kaj pa liberalna zveza z Nemci?) Dr. Tavčar je nato končal: »Mislim, da so se vam oči odprle, če vam jih mi nismo, vam jih morajo s silo nasprotniki. Mi moramo vpiti, da se nas sliši na Dunaj. Lahko noč!« (Zaspano ploskanje je sledilo govoru dr. Tavčarja, ki se je žalostno vsedel za mizo. Govoril je komaj pol ure, samo da bi prej končal in da bi se mu ne očitalo, da je učinkovala nanj pozna ura. Bivši občinski svetnik Kozak je nato trdil, da ni res, da se ni nič storilo v bivšem občinskem svetu. Na Poljanah je rasla včasih sama trava. (Sedaj pa tudi slama, kajne, gospod Kozak?) Občinski svet si je pridobil velik prostor, kjer je stalo staro gimna-

zijsko poslopje in kjer sedaj pozimi nebrot ljudi prezeba, poleti se pa kuha. (Zadnje je pač čudna zasluga!) Na Poljanah se je sezidala II. držav. gimnazija, vojašnica, vse polno hiš se je zgradilo in na spomlad se nam obeta še veliko zidanja. Vse to je zasluga bivšega občinskega sveta. In koliko skrbi so imeli liberalni občinski svetniki! Vsak vogal se je po Kozakovih trditvah v njem rukai, vsak obč. svetnik je imel svoje pomisleke. Za noben okraj se ni toliko zgodilo kot za Poljanje in zato lahko liberalci s ponosom (!) glasujejo za liberalno stranko. On ne agitira zase, ker ga ne veseli več v občinski svet (Je grozdje prekislilo!), pač pa za »napredno« stranko, ki še ni tako propadla kot se govori. Nato je še uslužbenec »Narodne Tiskarne«, jurist Požnen, predlagal resolucijo, v kateri se izreka zahvala liberalnim poslancem za »delo« v deželnem zboru, protestira, »da klerikalci izrabljajo vseučiliški fond v umazane strankarske namene« in zahteva v Ljubljani slovensko vseučilišče. Ko je Kozak zaključil shod, se je oglasil tudi častni predsednik liberalnih shodov, ključavničar Pust ter zaklical: »Sedaj pa le špehovke gor!« Kakor čujemo, liberalcem, ki so bili včeraj na shodu, ni bila lahka noč, kljub temu, da jim jo je dr. Tavčar voščil, in jih še danes mora tlačiti. Je bil pač včeraj četrtek debelih liberalnih laži.

Liberalci: »Lahko noč! Sladko spite!«

Ij Aretacije radi »Glavne posojilnice«. Danes dopoldne je zaslusal preiskovalni sodnik v zadevi »Glavne« posojilnice v konkurzu dr. Matijo Hudnika in bivšega ravnatelja celjske Zadrugne zveze Jošta. Po zaslišanju je odredil preiskovalni sodnik, da se obdržita oba aretiranca v preiskovalnem zaporu. Tako praznuje danes dr. Hudnik svoj god v zaporu. K zaslišanju povabljeni uradnik »Glavne posojilnice« Rogelj ni prišel. Njegova mati je pisala, da je bolan in da je bil nedavno operiran. Poslala je tudi zdravniško spričevalo. Popoldne se dožene, ako je Rogelj res tako bolan, da bi ne mogel prenesti preiskovalnega zapora. Rogljevo stanovanje je policijsko zastraženo. Trгоvec Meglič se nahaja v tukajšnji deželni bolnici.

Ij »Glavna posojilnica« v konkurzu v Ljubljani. Izredni občni zbor, katerega je sklical likvidacijski odbor, se vrši v nedeljo dne 26. februarja ob 10. uri dopoldne v dvorani »Mestnega doma«. Menimo, da je dolžnost vsakega zadrugnika, ki je pri tem polomu prizadet, da se ga udeleži, dasi likvidacijski odbor svojega oglasa ni prijavil v našem listu. Pa ne da bi hoteli liberalci ves primanjkljaj, ki so ga sami povzročili, tudi sami pokriti?

Ij v konkurzu »Glavne posojilnice v Ljubljani« se upniki vnovič pozivljajo, da naj predlagajo pri naroku, določenem na 7. marca 1911 ob 9. uri dopoldne, pri c. kr. dež. sodniji v Ljubljani v sobi št. 123 potrditev začasno imenovanega ali pa postavitev drugega upravnika mase in njega namestnika.

Ij Ljubljanski Orel. Danes zvečer ob osmi uri se prične zopet redna telovadba starejših bratov Orlov, na kar se Orli opozarjajo. Vhod v novo telovadnico je čez dvorišče za »Ljudskim Domom«. Na zdar!

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vljudno vabi k predpustni veselici, katera bode v nedeljo dne 26. februarja 1911 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Spored: 1. P. Križkovsky: Utopljenka, zbor. 2. C. Kennig: Zabja kantata, komičen zbor s spremljevanjem glasovira. 3. Al. Sachs: Cunjar, kuplet, predstavlja g. R. Jeločnik. 4. Rekrut Drva kot pestrna, kuplet predstavlja g. J. Ložar. 5. Govor. (Veleč. g. dr. J. Jerše.) 6. Občinski tepček. Burka s petjem v treh dejanjih. 7. Prostá zabava. Vstopnina 60 vin. Začetek ob 6. uri.

Ij Društvo srebrnega križa, podružnica »Ljubljana«. Ustanovni zbor podružnice se bo vršil dne 27. februarja ob 4. uri popoldne v knjižnični dvorani c. kr. dež. vlade, palača c. kr. dež. vlade, dohod iz Simon Gregorčičeve ulice št. 18, drugo nadstropje na desnem, duri št. 21. Cenjeni člani in vsi, ki z ozirom na tako človekoljubno nalogo podružnice, namreč deželanom, ki se po končani vojaški službi, po končani vojaških vajah ali po končani mobilizaciji vračajo od vojakov, preskrbeti dela ali jih na kakoršenkoli drugi način podpirati, še žele podružnici pristopiti, se vljudno vabijo, da se polnoštevilno zborovanja udeleže. Pripravljalni odbor.

Ij Dr. Hegemann ostane v Ljubljani. Tako so sedaj sklenili ljubljani-

ski protestantje. Če menijo, da jih je vreden, pa naj ga imajo.

Ij Franc Grum, tesarski mojster je napravil izpit pri dež. vladi za tesarskega mojstra.

Ij Našla se je manjša svota denarja, 1 znamka in koleki. Dobi se pri prejemniku mestnega užitninskega zakupa Andreju Škerjancu, Radeckega cesta št. 24.

Ij Najdena je bila pred 14. dnevi pred trgovino g. Alojzija Zormanana na Starem trgu št. 32 škatulja norimberskega blaga (igrač). Lastnik naj se zglaš zanj pri g. Zormanu.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESAR NAGOVORIL OD VSEH AVSTRIJSKIH DELEGATOV EDINOLE DR. ŠUSTERŠIČA IN POHVALIL DELOVANJE KRANJSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Budimpešta, 24. februarja. V vseh političnih krogih je vzbudilo nenavadno veliko pozornost, da je cesar Franc Jožef pri včerajšnjem dvornem plesu od vseh avstrijskih delegatov nagovoril edinole dr. Šusteršiča. Dočim so različni delegati in časniki to izvanredno okolnost spravili takoj v zvezo s stališčem Slovencev povodom vojaške debate v avstrijski delegaciji, je dr. Šusteršič izjavil, da cesar o njem glede glasovanja in političnega stališča Slovenskega kluba v zadevi armadnega in mornariškega proračuna ni govoril niti besedice. Razgovor se je vršil takole:

Najprej je cesar omenil nasproti delegatu dr. Šusteršiču delovanje delegacijskega zasedanja in opomnil, da ima delegacija zdaj veliko dela. Nato je vprašal poslanca dr. Šusteršiča, kdaj bo zasedanje končano, nakar je slednji odgovoril, da 5. ali 6. marca. Nato je cesar vprašal dr. Šusteršiča, ali je bil ves čas na Dunaju? Dr. Šusteršič je odgovoril:

»Ne, Veličanstvo, bil sem v Ljubljani, kjer je imel kranjski deželni zbor kratko sejo.« Nato je dejal cesar:

»Zasedanje je bilo kratko, a do bro!«

Poslanec dr. Šusteršič se je nato cesarju za milostno sodbo o kranjskem deželnem zboru zahvalil in dejal:

»Kranjski deželni zbor deluje zdaj kakor precizijska ura.«

Nato je cesar pripomnil smehljaje:

»To je res; pa še le sedaj.«

Nato je odgovoril dr. Šusteršič:

»Da, še le zadnji dve leti, Veličanstvo!«

Dunaj, 24. februarja. »Neue Freie Presse« se danes obširno bavi z okolnostjo da je cesar nagovoril delegata dr. Šusteršiča in sodi, da je kljub temu, da se je izjavilo, da se cesar v pogovoru z omenjenim delegatom ni nič dotaknil stališča »Slovenskega kluba« v armadnem in mornariškem vprašanju, treba jako poudariti dejstvo, da je cesar pri letošnjem dvornem plesu nagovoril izmed vseh delegatov izključno le dr. Šusteršiča, kar da je velike pozornosti vredno in se splošno smatra velikega političnega pomena.

Budimpešta, 24. februarja. Dejstvo, da je cesar pri dvornem plesu nagovoril le delegata dr. Šusteršiča, vsi poslanci živahno komentirajo, posebno pa se bavijo s tem češki politiki. Čehi so mnenja, da je hotel cesar dr. Šusteršiča posebno pred Čehi odlikovati in nekateri delegati hočejo v tem pogovoru videti celo naravnost ost proti Čehom. Posebno slabe volje pa so žurnalisti »Narodnih listov« in »Union«, ki so ravno včeraj zopet dr. Šusteršiča napadli in iz »Slovenskega Naroda« podčrtali zlasti stavek, da je dr. Šusteršič zaradi svoje politike padel v nemilost pri cesarju. Blamaža teh prerokov je zdaj popolna.

Budimpešta, 24. februarja. V poučenih krogih se poudarja, da je žel deželni zbor kranjski od cesarja pohvalo tako zavolje reform ki jih je zadnji čas v upravno-političnem oziru izvršil kakor zlasti tudi zaradi njegovih velikih melioracijskih akcij in povzdige zadrugništva ter preciznosti, s katero njegova večina dela.

PASIVNA RESISTENCA PRENEHALA.

Trst, 24. februarja. Pasivna resistenca državnih uradnikov in uslužbencev v Trstu je vsled sklepa uradništva ponehala, vendar pa se je na državnem kolodvoru nakopičilo toliko blaga, da bo trajalo še nekaj dni, preden bodo zopet normalne razmere nastopile.

Budimpešta, 24. februarja. Včeraj je bil državni poslanec dr. Ryba pri ministrskem predsedniku baronu Bienerthu in ga vprašal, ali more državni uradnikom v Trstu zagotoviti, da bo vlada njihove želje upoštevala. Nato je baron Bienerth odgovoril, da ni v

stanu delati kakih obljub ali dati kakršnakoli zagotovila, ker je dolžnost uradnikov, da se povrnejo k normalnemu delu. Izpolnitev dolžnosti, ki je sama posebi umevna, zato ne more tvoriti naslova za to, da se izpolnijo uradništvu njegove želje. — Enako odločno izjavo je podal ministrski predsednik nasproti poslancu Pittoniju, ki je bil tudi v tej zadevi pri njem.

Dunaj, 24. februarja. V odseku za državne uslužbence je danes začetkom seje poslanec dr. Ryba stavljal predlog, da naj odsek izreče, da bo vse storil, da se službena pragmatika ugodno za državne uslužbence reši, uradniki pa se pozivljajo, da v lastnem interesu vse opuste, kar bi utegnili uplivati moteče na razpravo odseka in dati vladi povod, da se upravičenim zahtevam uradništva ustavlja. — Sekcijski šef Fries je izjavil, da vlada temu predlogu ne more pritrčiti, ker se glasi tako, kakor bi vlada ne upoštevala želj uradništva. Vlada se upravičenim zahtevam ne ustavlja, pač pa smatra za svojo dolžnost varovati interese službe, prebivalstva in državnih finananc. Nato se je predlog dr. Rybara soglasno sprejel.

CESAR PREHLAJEN.

Budimpešta, 24. februarja. Cesar se je nekoliko prehladil, ker je včeraj pristvoval dvornemu plesu celi dve uri, ne da bi se kaj vsedel.

NOTAR DR. GERŠAK UMRL.

Ormož, 24. februarja. Zasluženi prvobornitelj Slovencev notar dr. Geršak je danes umrl. Pogreb bo v nedeljo popoldne.

NAŠA ZMAGA.

Sv. Krištof pri Laškem trgu, 24. februarja. Pri občinskih volitvah v vseh treh razredih naša zmaga.

ZOPET KLOFUTA SLOVENCEM.

Sežana, 24. februarja. Za postaje načelnika v Bohinjsko Bistrico pride nemški nacionalce Cham, duševni sinček Wieserja, ako slovanska delegacija tega ne bi mogla prepričati.

FRANCOSKI VOJNI MINISTER NAGLOMA UMRL.

Pariz, 24. februarja. Francoski vojni minister Brun je že dolgo časa bolehal. Včeraj dopoldne je došel k njemu šef njegovega kabineta general Ebner ter je Brun podpisal več spisov. Ko je Ebner hotel oditi iz sobe mu je Brun dejal, da mu je slabo. Ebner je hitel po zdravnika, ko sta pa z zdravnikom prihitela, je bil Brun že mrtev.

NEMCIJA.

Rim, 24. februarja. Nemški poslanik pl. Jagow je laškemu ministru zunanjih zadev San Giuliano naznanil, da je nemški cesar Viljem pisal laškemu kralju, da pride letos v aprilu nemški prestolonaslednik in njegova soproga v Rim, da mu čestitata v imenu cesarja k letošnjemu jubileju. Kakor se torej iz tega poročila razvidi, bo nemški cesar letos doma ostal na veliko žalost vsega evropskega judovstva in framasonstva, ki je zadnje čase mrzlično po časopisih trdilo, da bo letos nemškega cesarja v svrhu demonstracije proti papežu v Rim spravilo.

Razne stvari.

30 milijonov za šolske zgradbe bo najela Bolgarska. Denar bo skušala vlada dobiti doma in se bo le v skrajni sili obrnila na inozemstvo.

Od prestolonaslednika do policijskega stražmeštra. Težko bi se pač našlo še kje človeka, kateremu bi bila usoda tako zasvirala, da bi postal od visoke časti prestolonaslednika — redarski stražmešter, kakor se je to zgodilo najstarejšemu sinu bivšega dahomejskega sultana Behourina, princu Fiegile Unibalo. Po smrti svojega, v predpustu umrlega očeta je princ Fiegile Unibalo vstopil v drugi alžirski polk tujcev, kjer je postal narednik. Potem mu pa v tej službi nikakor ni več ugašlo in mahnil jo je v Pariz. S svojimi malimi prihranki pa je bil mož kmalu pri kraju. Suša v žepu ga je prisilila, da je prevzel službo vratarja v nekem tingl-tanglu. Ker ima črni princ Herkulevo moč, je bil kakor nalašč za to, da je metal neljube goste iz tingl-tangla. Ta njegova spretnost je brzkone opozorila policijsko oblast na sultanovega sina. — Zato mu je policija preskrbela mesto, ki bolje odgovarja njegovim zmognostim. Princ Unibalo je s svojo službo zelo zadovoljen in je tudi začel takoj misliti na to, da se poroči z neko lepo prodajalko sočivja. Na noben način pa ne bo mogel s svojimi 300 franki na mesec živeti ravno po princovski, a za črnega princa je tudi 300 frankov dosti.

Seznamek talov.

Po neki dunajski korespondenci smo dne 7. septembra l. 1910 posneli oklic, ki se je razdeljeval med delavstvom na Tirolskem, in ki je dokazoval, da je v soc. demokraciji defraudiranje na dnevnem redu. Naznanjenih je bilo 19 slučajev, tožila pa sta le dva sodru- ga Aleksander Czimadia in Koloman Jacsak, ki sta bila navedena pod točko 14. Naš odgovorni urednik je bil obso- jen radi zanemarjenja uredniške paz- nosti in da v listu priobči naslednjo sodbo:

V imenu Njegovega Veličanstva ce- sarja!

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani kakor vzklicna sodnija je danes pod predsedstvom c. kr. dvornega svetnika Pajka v navzočnosti dež. sodnih sve- tnikov Vederjaka, Koblarja, viteza pl. Luschna kakor sodnikov in c. kr. avsk. Laurenčaka, kakor zapisnikarja, razsodila o vzklicu obtoženega Iv. Šte- feta, radi izreka o krivdi in kazni zoper razsodbo c. kr. okrajne sodnije v Ljub- ljani z dne 22. decembra 1910, o. št. V. VII, 1894/10, s katero se je obtoženec krivim spoznal prestopka v smislu čle- na III. št. 1. zakona z dne 15. oktobra 1868, št. 12. drž. zak. in se obsodil po št. 5 zakona na 40 K globe, za slučaj ne- izterljivosti na štiri dni zopora, po § 389 spr. v plačilo stroškov kazenske- ga postopka in izvršbe, in po § 39 tisk. zakona, da ima le-to sodbo v listu »Slo- venece« tekom desetih dni na tistem mestu objaviti, na katerem je bila tisk- kana intrinirana notica po glavni razpravi, opravljeni dne 1. februarja 1911, vsled odredbe z dne 26. januarja 1911, o. št. Bl. XII, 58/11/1, v navzočnos- ti dr. Tekavčiča kakor zastopnikovega namestnika zasebnih obtožiteljev prost obtožen zagovornika zasebnega udele- ženca po predlogu, ki ga je stavil za- stopnik zasebne obtožbe, da naj se vsklic kot neutemeljen zavrne tako: Vzklic obtoženega Ivana Štefeta radi izreka v krivdi in kazni zoper sodbo c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani z dne 22. decembra 1910, o. št. V. VII, 1894/10/10, se zavrača kakor neutemeljen gle- de na razloge prve sodnije in vzklica- telj se po § 390 k. p. r. obsoja v povra- čilo stroškov vzklicnega postopanja. Ljubljana, dne 1. februarja 1911. Pred- sednik Pajk.

Književnost.

* **Ušeničnik, Sociologija.** 8 K 50 v., vez. 10 K 80 v. Založila Katoliška Buk- varna. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljitosti in obsežnosti ter po stro- kovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo Sociologijo smemo s po- nosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature. Opo- zarjamo na mnoge izredne laskave ocene, katere so o tej knjigi objavili vsi najuglednejši listi. S knjigo se ni bavilo samo slovensko časopisje, tem- več tudi drugojezične znanstvene re- vije, posebno hrvatske. Na knjigo se sklicujejo najuglednejši znanstveniki.

* **Kalan, Vodnik Marijanski.** Navo- dilo za pravilno vodstvo Marijinih družb. 3 K 20 vin. Založila Katoliška Bukvarna. — Ta knjiga je nujno po- trebna slehernemu duhovniku, ki vodi ali želi vpeljati Marijino družbo. Pisa- na je, kakor pravi škofijska aprobačija, živahno, praktično ter z veliko lju- beznijo.

Jubilej zaslužnega moža.

Ij 50letni jubilej imenovanja za častnika praznuje 26. t. m. g. Jurij Mihalič, magistratni komisar v p. Imenoval ga je za poročnika v takrat- nem oskrbovališčem koru tedanji mornariški višji poveljnik pokojni nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan, poznejši mehiški cesar. J. Mihalič je potomec stare g. čarske častniške rodbine, katere moški člani so vsi slu- žili v c. in kr. vojski kot častniki. Nek potomec te rodbine, stotnik Boguslav vitez pl. Mihalič, je bil od cesarja odli- kovan kot častnik, ter služi sedaj v c. in kr. pešpolku št. 7. Jubilant g. Miha- lič je vstopil 11. avgusta leta 1858. v c. kr. mornariško artiljerijo, ter je ostal po reorganizaciji mornariške artiljeri- je pri c. kr. mornariškem oskrboval- nem koru. L. 1859 je bil pridelen c. kr. obrežni artiljeriji ter se je udeležil v Benetkah blokade forta Sv. Nikolaja

na Lidu. V drugi polovici leta 1860. kot municijski kadet zopet pridelen k obrežni artiljeriji in sicer kot instruk- tor, je služil na fortu Sv. Jurija na otoku Visu. Kot častnik je g. Mihalič sodeloval pri vseh tedanjih strel. poiz- kusih ter ga je l. 1862. imenovalo mor- nariško višje poveljništvo za instruk- torja pri strelni poizkusni komisiji na oklopne plošče v fužinah grofa Hugona Henkla Donnersmarka v Zeltwegu. Po- zneje je zopet služil pri mornarici kot instruktor in sicer pri artiljerijskem ravnateljstvu mornariškega arzenala v Pulju. Leta 1863. je g. Mihalič stopil vsled družinskih ozirov v civil. službo ter je služil kot uradnik pri kranjskem deželnem odboru pod štirimi deželni- mi glavarji, kakor tudi pri ljubljani- skem mestnem magistratu pod štirimi župani, celih 40 let. Iz dveh zakonov z rojenimi ljubljankami je imel g. Mihalič dva sinova, ki sta mu pa umrla. Jubilant je bil 35 let načelnik ljubljanskega vojaškega veteranskega društva ter je odlikovan z vojno svetin- jo, kakor tudi s svetinjo za 40letno zvesto službovanje in vojaško jubilej- no svetinjo.

Spominjajte se pri vseh prire- ditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Trpi Vaš otrok na angleški bolezn,

ali je slaboten in nič ne napre- duje? Dajte mu Scott-ovo emul- zijo in opazili bode, da po- stanajo kosti sčasoma ravne in močne, mišice se razvijejo, otrok bode zopet v kratkem času čvrst in zdrav skakal, kakor drugi otroci. Najbolje in najbolj čiste sestavine po posebnem Scott- ovem pripravljanju slastne in zelo lahke prebavne, to pomeni

Scott-ovo emulzijo

Prijetna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom Scott-ovega ravnanja!

in nje v 34 letih dosežen uspeh pri angleški bolezni. Sladek, sme- tanast okus Scott-ove emulzije je pri vseh otrocih zelo priljubljen in pri tem veliko bolj učinkujoč kot drugo neprijetno ribje olje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.
Dobi se v vseh lekarnah.

3109

Kurzi efektov in menjic.
dne 23. februarja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	93—
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	93—
Skupna 4-2% papirna renta, fe- bruar—avgust	97—
Skupna 4-2% srebrna renta, april —oktober	96-95
Avstrijska zlata renta	115-55
Avstrijska kronska renta 4%	92-95
Avstrijska investic renta 3 1/2%	82-55
Ogrska zlata renta 4%	111-65
Ogrska kronska renta 4%	91-85
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	81—
Delnice avstrijsko-ogrskke banke	19-20
Kreditne delnice	673—
London vista	240-65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-22 1/2
20 mark	23-47
20 frankov	19-61
Italijanski bankovci	94-50
Rublji	253 1/2

Serravallo
železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročja slasti do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je re- konvalescentom in malo- krvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
— TRST-Barkovlje. —

579
Sorodnikom, prijateljem in znan- cem naznanjamo pretužno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma oče, tast in stari oče, gospod

Anton Štrancar

posesnik na Planini pri Vipavi šte. 11.

v četrtek po kratki mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umi- rajoče v starosti 74 let mirno zaspal v Gospodu.

Predragega rajnega priporo- čamo v pobožno molitev.

Planina pri Vipavi, 23. februarja 1911.

Katarina Štrancar, soproga. — Anton, Ivan, Franc, Alojzij, Jožef, Ciril, si- novi. — Sinahe in vnuki.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 300-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Vadavna v 24 urah v mm
23	9. zveč.	735-9	6-7	sr. zah.	oblačno	
24	7. zjut.	729-8	7-1	sr. jz. zah.		0-0
	2. pop.	727-8	6-9	sl. vzh.		

Srednja večerajšnja temp. 6-0°, norm. 0-0°.

Prevzamem dobro idočo gostilno
na račun v Ljubljani ali v okolici.
Ponudbe na upravo tega lista pod „gostilničar“.

567-5

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan- cem pretužno vest, da je soprog, oziroma oče, brat, stric, nečak in svak, gospod

Dominik Rudolf

župan, c. kr. poštar, posestnik itd.

danes 23. svečana 1911 po kratki a mučni bolezni, s svetotajstvi za umi- rajoče potolažen, preminul.

Truplo predragega rajnika se prenese v soboto 25. svečana 1911 ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bero v tukajšnji župni cerkvi.

Črni vrh, 23. svečana 1911.

578 **Žalujoči ostali.**

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnim Slovincem“

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 24. februarja.

Pšenica za april 1911	11-52
Pšenica za maj 1911	11-26
Pšenica za oktober 1911	10-57
Rž za april 1911	8-06
Rž za oktober 1911	7-93
Oves za april 1911	8-43
Koruza za maj 1911	5-65

Več zemljišč

na prodaj v mestu in izven mesta, kakor tudi več hiš z gostilniškimi koncesijami. Konces. pisarna P. Matelič Ljubljana, Škofja ulica št. 10. — Telefon 155. 576-3

Vsa Ljubljana govori o tem, da je

Karol Planinšek-ova

pražena kava

najboljša ! ! ! !

Ustanova za gimnazijalce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem sta od prvega semestra tekočega šolskega leta izpraznjena 2 mesta Jernej Sallocherjevih dijaških ustanov po 100 K na leto.

Pravico do teh ustanov imajo na Kranjskem rojeni, ubogi, pridni in blagonravni učenci ljubljanskih gimnazij.

Prošnje za podelitev teh ustanov morajo biti opremljene s krstnim listom, z ubožnim listom ter s šolskim izpričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati

do 15. marca t. l.

pri pristojnem šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 13. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Korespondent

kristijan
v starosti med
24. in 27. letom
samskega stanu

se takoj sprejme za neko večjo tovarno, ki je popolnoma zmo- žen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi in more do- kazati dobro trgovsko izobrazbo Ponudbe pod „A 6908“ na anončno pisarno Haasenstein & Vogler A. G. Dunaj I.

536 2-1

H. SUTTNER
Ljubljana Mestni trg

urbar prva največja domača
exportna tvrdka ur. zlatnine
in srebrnine
Lastna tovarna ur. v Švici.

Tovarniška var-
stvena znamka

„IKO“

Cerkvenim in pevskim zborom priporočamo za postni in velikonočni čas sledeče skladbe:

Foerster Anton: Lamentacije in očitania, za mešani zbor; part. 70 v.

Sattner P. Hugolin: Osem postnih pesmi, za mešani zbor, orgle in soli. Part. 1 K 50 v, glas po 38 v.

Kimovec Franc: Rihar renatus, za mešani zbor in orgle. V tej zbirki se med drugimi nahaja tudi več postnih in velikonočnih napevov, dalje križev pot (star harmoniziran napev), pri nas najbolj v rabi. Part. 3 K, glasovi po 40 vin.

Laharnar Ivan: Velikonočne pesmi, za mešani zbor. Part. 1 K 30 v.

Ocvirk Ivan: Šestero velikonočnih pesmi, za mešani zbor. Part. 1 K. Glas po 15 v.

Foerster Anton: 12 pange lingua, za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 v, glasovi po 50 v.

Sicherl Josip: Velikonočne pesmi, (Riharjevi in drugi napevi), za mešani deloma moški zbor. Part. 1 K.

Kimovec - Premrl: Introitus et Communiones, za največje in večje praznike celega leta, po vatikanski novi izdaji harmoniziran koral. Part. 2 K, glasovi po 1 K.

Sattner P. Hugolin: Te Deum, za mešani zbor in orgle (novo). Part. 1 K 60 v, glasovi po 10 v.

Foerster Anton: Te Deum, za mešani zbor ali za en glas z orglami (po motivih Haydnove zahvalnice). Part. 50 v.

Dalje priporočamo večjo izbiro skladb, kakor: ofertorijev, Te Deum, regina coeli, gradualij, asperges me, vidi aquam itd., eno- ali večglasno za orgle ali orkester, raznih najboljših skladateljev, kakor so: Goller, Witt, Griesbacher, Filke, Gruber, Koenen, Haller, Mitterer, Stehle, Menerer, Brosig, Schöpf itd.

Zobna krema

KALODONT
Ustna voda

519 38

Ustanova za realce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjeno je eno mesto cesar Franc Jožefovih ustanov za realce v znesku 100 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico v Ljubljano pristojni ali ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove morajo biti opremljene s krstnim listom, ozir. z domovnico, potem z ubožnim listom ter s šolskim spričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati do 15. marca t. l. pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 14. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan l. r.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakšnega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadružne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. - Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 % in 5 0/0. - Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vložnega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni bati nobene izgube.

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. - Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3-—, elegantno vezano K 4-—. - Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. - Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Antona Medved-cve.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5-—; — II. del K 4-—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2-—, vezano K 3-—.
 2. zvezek: **Stepni kralj.** Lear. Ivan Turgenjev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepanjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
 3. zvezek: **Stráža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
 4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogo. K 3-—, vezano K 4-20.
 5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem. K 2-40, vezano K 3-60.
 6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3-—.
 7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
 8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenansar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma.** Silvina Sardenko. Poezije. K 2-—, vez. K 3-20.
- Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5-—.
- Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2-—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
 2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
 3. zvezek: **Jernač-Zmagovač.** Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
 4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1-—, vezano K 1-40.
 5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
 6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
 7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest. K —90, vezano K 1-70.
- Splošno priljubljeni ljudski pisatelji nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobno in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
8. zvezek: **Pasjeglavlč.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemske detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec, Kako sem se jaz likal.** I. del. K 1-20, vezano K 2-—.

10. zvezek: **Isto II. del.** K 1-20, vezano K 2-—.

11. zvezek: **Isto III. del.** K 1-20, vezano K 2-—.

12. zvezek: **Dolžan, Iz dnevnika malega poredneža.** K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: **Haggard, Dekle z biseri.** K 2-—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za kriz in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovanska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-—.

Krek, Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) —

Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1-—, 10 izvodov K 8-—.

Vsebina obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako silajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odrede ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebina:

1. zvezek se začne s 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardanski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.

2. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Seilska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Saloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoustuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdeni hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdal gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začaran pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedala ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila. Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaka deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Irlja“ v Kranju in I. Krojčec nasl. v Novem mestu.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.